

ΝΕΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

‘Η διάλεξη αύτή δόθηκε από τόν
Μορφωτικό ’Ακόλουθο τῆς ’Αμερικανικής Πρεσβείας, Λρα Τζάκ Γκούντγουΐν στήν ’Αμερικανική Βιβλιοθήκη τῆς Λευκωσίας στίς 22 Νοεμβρίου, 1965.

‘Ο Δρ Γκούντγουΐν δούλεψε σάν έκπαιδευτικός στό Γουισκόνσιν τῆς Καλιφόρνιας και στή Βενεζουέλα. Πρίν διοριστή στήν Κύπρο ήταν Βοηθός Μορφωτικός ’Ακόλουθος στό Νεξικό.

Στά τελευταῖα δέκα χρόνια τεράστιες μεταβολές σημειώθηκαν στήν άμερικανική έκπαιδευση, που παρ’ ολ’ αυτά δύμας ποτέ δέν ἔπαψε νά διατηρή τόν χαρακτήρα τῆς παγκοσμιότητας που άποτελεί βασικό της γνώρισμα. Στά χρόνια που θ’ άκολουθήσουν οι μεταβολές θάναι πολύ πιό σημαντικές, κι ό νέος διμοσπονδιακός νόμος γιά τήν ένσχυση τῆς παιδείας θά διαδραματίση σημαντικό ρόλο στήν έξελιξη της.

Μποροῦμε νά πούμε πώς μέχρι τό 1950 ή έκπαιδευση στήν ’Αμερική προετοιμαζόταν γιά τή μεγάλη έξορμηση που είχε σάν άποτέλεσμα τό ένα τέταρτο τῶν 195 έκατομμυρίων κατοίκων τῶν ’Ηνωμένων Πολιτειῶν νά φοιτοῦν σήμερα σέ σχολεῖα και κολλέγια. ’Η παιδεία βρίσκεται σήμερα στό έπίκεντρο τοῦ ένδιαφέροντος τοῦ έθνους, κι άποδειξη γι’ αύτό είναι οι προτάσεις τοῦ Προέδρου Τζόνσον γιά τήν ένσχυσή της σέ πανεθνική κλίμακα.

Γιά νά κατανοήσουμε τήν έπεινόσταση που έχουν έπιφέρει αύτές οι όλλαγές, πρέπει νά μελετήσουμε προσεκτικά τήν πορεία τῆς παιδείας στήν ’Αμερική. Πενήντα έκατομμύρια παιδιά φοιτοῦν σήμερα σέ σχολεῖα μέσης και στοιχειώδους παιδείας. Πέντε έκατομμύρια νέοι και νέες φοιτοῦν σέ κολλέγια και πανεπιστήμια. Οι μισοί σχεδόν άπο τους έποφοιτους τῶν σχολῶν μέσης παιδείας συνεχίζουν τίς σπουδές του δέ κολλέγια και πανεπιστήμια. *κέρμα(j)*

Καί μόνο τό γεγονός πώς τόσοι πολλοί ’άμερικανοί φοιτοῦν σέ σχολεῖα είναι ένδεικτικό τῆς προόδου που έχει έπιτελεσθή. ’Εδω πρέπει νά σημειώσουμε πώς στά δημόσιες σχολεῖα ή παιδεία παρέχεται δωρεάν. Ταυτόχρονα πρέπει νά πούμε πώς ίδιαίτερη σημεσία άποδειξεται σήμερα στήν ποιότητα. ’Ένα σύστημα μεταρρυθμίσεων έφαρμόζεται άπο τή μιά ώς τήν άλλη άκρη τῆς χώρας τά τελευταῖα δέκα χρόνια.

Γιά νά έκτιμησουμε τό νέο σύστημα μεταρρυθμίσεων και τίς καινούργιες τάσεις στήν άμερικανική παιδεία, πρέπει νά κατανοήσουμε τή νέα προσέγγιση που κάνουν οι έκπαιδευτικοί στό θέμα τής μάθησης καθώς και τίς μεταβολές που έχουν γίνει στή στάση τοῦ κοινοῦ άπεναντι στό γενικότερο θέμα τῆς παιδείας. ’Από τό 1920 μέχρι τό 1950 ή παιδεία στήν ’Αμερική πειραματίζόταν κι έτοιμαζόταν νά δεχθή τίς νέες προοδευτικές ίδεes. Τό νέο κίνημα προσπάθησε νά έξουδετερώση τήν έξαιρετική αύστηρότητα που χαρακτήριζε τήν άμερικανική παιδεία και που είχε τίς ρίζες της στό εύρωπαϊκό σύστημα, ένα σύστημα που ένδιαφερόταν κυρίως γιά τή μόρφωση ένός μικρού σχετικά άριθμού νέων τῆς άνωτερης κοινωνίας. Τό σύστημα έκεινο βασιζόταν στήν παροχή καθαρά άκαδημαϊκής μόρφωσης. ’Η μέθοδος άποσκοπούσε στήν πειθάρχηση τοῦ μυαλοῦ μέ τήν ’πομημόνευση γνώσεων. Δέν ένθαρρυνε τήν άτομική πρωτοβουλία.

Χάρη στίς νέες ψυχολογικές έρευνες και τίς μελέτες τοῦ Τζών Ντιούι και τῶν άπαδῶν του, ή αύστηρότητα τῆς παραδοσιακῆς παιδείας ύποχώρησε έπιτρέποντας στούς έκπαιδευτικούς νά δούν τούς μαθητές σάν άτομα. ’Η σημασία τοῦ προσωπικού παράγοντα – τοῦ ένδιαφέροντος τοῦ μαθητή και τῶν έλατηρίων που δημιουργούν αύτό τό ένδιαφέρον – άναγνωρίστηκε άπ’ ολους. *N.B.*

Οι προοδευτικές μεταρρυθμίσεις ύπηρξαν σημαντικές τόσο γιά τίς 'Ηνωμένες Πολιτεῖες, δύσο καὶ τόν ύπόλοιπο κόσμο, ἀλλά τὰ εἰορίσματα τοῦ Ντίουι σὲ πολλές περιπτώσεις παρερμηνεύθηκαν. Μερικοί ἀπό τοὺς μαθητές του δέν διέθεταν τήν αὐτοπειθαρχία καὶ τόν σεβασμό πού πρέπει νά τρέφη κανένας γιά τή μάθηση, στοιχεῖα βασικά τῆς διδασκαλίας του. 'Η ἐλευθερία τῆς ἔκφρασης ἔφτασε νά σημαίνη πλήρη ἔλλειψη ἔλεγχου. Καὶ τό χειρότερο, ἡ ἀντίληψη τῶν ψυχολόγων πώς κάθε παιδί πρέπει ν' ἀφήνεται ἔλευθερο νά διαμορφώσῃ τόν πνευματικό του κόσμο μόνο του, πολλές φορές εἰχε σάν ἀποτέλεσμα ἔνα εἴσαιρετικά ἀργό ρυθμό στήν ἔκπαίδευση τῶν παιδιῶν. 'Ο ἵδιος δὲ Ντίουι, πού πέθανε σέ ήλικια ἐνενήντα χρόνων, μιλούσε, στά τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, μέ πίκρα γιά τίς ἀκρότητες πού ἔβλεπε νά υἱοθετοῦν δάσκαλοι καὶ γονεῖς πού πίστευαν πώς ἔπρεπε ν' ἀνέχουνται τά πάντα γιά νῦναι τά παιδιά τους ἔλευθερα. (M3)

'Η οὐσιαστική πρόοδος στήν ἀμερικανική παιδεία σημειώθηκε μετά τό τέλος τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Τότε οι ἔκπαιδευτικοί μπόρεσαν νά ἔξουδετερώσουν τίς ἀκρότητες τῆς "προοδευτικῆς παιδείας". Στό βιβλίο του "Τό παιδί, οἱ γονεῖς καὶ ἡ πολιτεία", δὲ Δρ Τζείμες Μπ.Κόναντ, ἔνας ἀπό τούς κορυφαίους μεταρρυθμιστές, τόνισε πώς ἔπρεπε νά βρεθῇ ἔνα καιγούργιο σύστημα πού νά συνδυάζῃ τήν παράδοση μέ τίς νέες φιλελεύθερες ἴδεες.

Οι νέες μεταρρυθμίσεις βασίζουνται στίς ἐλευθερίες πού είχαν είσαχθη στά σχολεῖα ἀπό τό 1920, ἀλλά καὶ στά καθήκοντα καὶ τίς ύποχρεώσεις τῶν πολιτῶν ἀπέννυντι στήν πολιτεία. Τό δυό αὐτά στοιχεῖα τείνουν νά συνδυαστοῦν. Αὐτό δέν εἶναι κάτι καινούργιο. Τό πιό τολμηρό πείραμα στήν ἀμερικανική παιδεία ἔγινε ἐδῶ κι ἐκατό χρόνια, δύτιν, ἐνῷ ἀκόμα συνεχίζόταν δὲ ἐμφύλιος πόλεμος, δὲ Πρόεδρος Λίνκολν είσήγαγε νομοθεσία πού ὑποσκοπούσε στήν ἕδρυση κολεγίων πού θέτερον τεχνική (γεωργική) ἀλλά καὶ κλασσική μόρφωση. 'Η πρωτοβουλία ἐκείνη ἐρχόταν σ' ἔντονη ἀντίθεση μέ τήν παράδοση τῶν πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης.

'Απόρροια τοῦ πειράματος ἐκείνου εἶναι τά σημερινά μεγάλα πανεπιστήμια τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν. Τά πανεπιστήμια τῆς Κλιφόρνιας, τοῦ Ουισκόνσιν καὶ τοῦ Μίσινγκαν, ὅπως κι ὅλα ὑπότερα ἔκπαιδευτήρια μπόρεσαν ν' ἀναπτυχθοῦν χάρη στό νόμο τοῦ Λίνκολν, πού παραχωρούσε γῇ γιά τήν ἕδρυση σχολῶν πού θέτερον τεχνική (γεωργική) ἀλλά καὶ κλασσική μόρφωση. 'Η πρωτοβουλία ἐκείνη ἐρχόταν σ' ἔντονη ἀντίθεση μέ τήν παράδοση τῶν πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης.

Τό παιδί στήν 'Αμερική ἀρχίζει νά μαθαίνη πολύ νωρίτερα παρά προηγουμένως. 'Εξοικειώνεται μέ τόν προφορικό καὶ τόν γραπτό λόγο ἀπό μικρή ήλικια, χάρη στά βιβλία, τά περιοδικά, τό ραδιόφωνο καὶ τήν τηλεόραση. Παιδιά δυό καὶ τριῶν χρόνων ἀρχίζουν νά ἐξοικειώνονται μέ τούς ἀριθμούς καὶ τήν περίπλοκη ἀντίληψη τῆς κίνησης, μόνο καὶ μόνο γιατί αὐτά τούς προσφέρονται σάν καθημερινή ἐμπειρία. Δέν εἶναι σπέντο φαινόμενο ἔνα παιδί τριῶν χρόνων νά μιλάῃ στόν παππού του γιά τ' ἀεριτούμενα, τίς ροκέτες καὶ τίς χώρες πού βρίσκονται πολύ μακριά ἀπό τήν 'Αμερική.

Οι ἀπόφοιτοι τῶν σχολῶν μέσης παιδείας εἶναι σήμερα περισσότεροι παρά ποτέ ἄλλοτε καὶ καλύτερα καταρτισμένοι.

'Η ἐξοικονόμηση χρόνου πού ἐπιδιώκουν οἱ ἔκπαιδευτικοί καὶ δὲ συνδυασμός παληῶν καὶ νέων μεθόδων δύσον ἀφορᾶ τόν τρόπο μέ τόν δόποιο τά παιδιά ἐξοικειώνονται μέ τόν κόσμο τῶν γνώσεων, ἔχουν δόηγήσει σ' ἔνα ἄλλο ἐνδιαφέρον πείραμα. 'Εκπρόσωπος τῆς νέας σχολῆς δὲ ψυχολόγος Τζέρομ Σ.Μπρούνερ, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ, πού ἔχει ἀφιερώσει τή ζωή του στή μελέτη ἔκπαιδευτικῶν μεθόδων γιά μικρά παιδιά, λέει πώς δόποιοδήποτε θέμα μπορεῖ νά διδαχθῇ σέ παιδιά δόποιασδήποτε ήλικιας, ἀρκεῖ δὲ διδασκαλία νά γίνεται μέ βάση τό πνευματικό ἐπίπεδο τοῦ παιδιοῦ. Μέ βάση αὐτή τή μέθοδο, δὲ Δρ Πάτρικ Σάππες, φιλόσοφος καὶ μαθηματικός ἀπό τήν Κλιφόρνιας ἔχει ἐπινοήσει ἔνα σύστημα διδασκαλίας τῶν μαθηματικῶν γιά μαθητές νηπιαγωγείων καὶ δημοτικῶν σχολείων. Μέ τή μέθοδο αὐτή τά παιδιά μέρχονται τή γνωριμία τους μέ τά μαθηματικά μέ γεωμετρικά σχήματα καὶ ἀλγεβρικές ἐξισώσεις.

"Αλλα πειράματα έχουν γίνει πρώτα στό πανεπιστήμιο Γαύηλ και β' όστερα στό Ράτζερς, τό κρατικό πανεπιστήμιο της Νέας Υερσέης άπό τόν Δρα "Ομπρ Κ.Μούρ, ένα νεαρό αινωνιολόγο. Ο Μούρ έδωσε ήλεκτρικές γραφομηχανές σέ παιδιά δυό χρόνων και τ' αφησε νά παίζουν μέ τά πλήκτρα. Σέ ήλικια τεσσάρων ή πέντε χρόνων τά παιδιά μπορούσαν νά γράφουν και νά διεβάζουν.

Σχετική μ' αύτούς τούς πειραματισμούς είναι και ή χρησιμοποίηση μιᾶς μεθόδου που είναι γνωστή σάν "προγραμματισμένη διδασκαλία". Η μέθοδος αυτή βασίζεται στό πορίσματα τών μελετών τού Δρα Μπρούνερ και ένός άλλου καθηγητή τού Χάρβαρντ, τού κ. Μπ.Φ. Σκίννερ και άποσκοπεῖ στήν άπλουστευση τών διαφόρων μεθόδων διδασκαλίας. Πρόκειται γιά μιά σύγχρονη προσαρμογή της Σωκρατικής μεθόδου. Ο μαθητής ένθαρρυνεται νά πλουτίζη τόν πνευματικό του κόσμου ένδιεφερόμενος συνεχώς γιά καινούργια, πιό πολυσύνθετα πράγματα. Στήν έφαρμογή της μεθόδου αυτής χρησιμοποιούνται διάφορες συσκευές. Ο μαθητής γράφει τήν άπντησή του σ' ένα έργητημα και ή συσκευή τού λέει ήν ή άπάντηση είναι αστή ή όχι. Αν έχει κάνει λάθος, τότε ή συσκευή τού λέει ποιό θλικό πρέπει νά χρησιμοποιήση γιά νά βελτιώση τές γνώσεις του.

Έδω πρέπει νά προσθέσουμε πώς τά διάφορα οργανα τής σύγχρονης τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται στό σχολεία -ραδιοφωνο, τηλεόραση κτλ - "έχουν υποδειχθή λιγότερο χρήσιμη μπόρδο οι έκπαιδευτικοί περίμεναν πώς θάταν. Κι' αύτό, γιατί έπλουστατα οι διάφορες αυτές συσκευές δέν χρησιμοποιούνται δύπως θύμπετε. Οι δάσκαλοι είναι βασικά συντηρητικοί και τά σχολικά προγράμματα άργησαν νά προσαρμοστούν στές νέες μεθόδους.

Τά "νέα μαθηματικά" είναι ίσως ή πιό ριζοσπαστική μεταρρύθμιση. Ο μαθητής ένθαρρυνεται νά ένακαλύπτη μόνος του τίς διάφορες μαθηματικές θεωρίες, ζντει νά τίς ξποστηθίζη. Τά παιδιά ένθαρρυνούνται νά έξοικειώνουνται μέ τ' άντικείμενα και τούς ένθρωπους περισσότερο περά μέ άφηρημένες έννοιες και μαθαίνουν τίς άρχες τών μαθηματικών και όχι μόνο τήν έφαρμογή τους. Άπο τήν άρχη, ετσι, τά μαθηματικά έχουν τόν χαρακτήρα τής έπιστημης και όχι ένός άπλου γυμνάσματος.

Στόν τομέα τής φυσικής, ένας διάσημος μελετητής, ο Δρ Τζέρρολντ Ζαχαρίας, τού Τεχνολογικού Ινστιτούτου τής Μασαχουσέτης, διαπίστωσε πώς δύ μόνος τρόπος γιά τήν προώθηση τής φυσικής είναι ή πρακτική διδασκαλία της στό σχολεία. Μαζί μέ άλλους έκπαιδευτικούς έδρυσε τήν Επιτροπή Μελετών Φυσικής Επιστήμης, που κατάστρωσε νέα προγράμματα διδασκαλίας τού μαθήματος. Η νέα μέθοδος έπιτρέπει στούς σπουδαστές νά έξοικειώνουνται μέ τήν φυσική σάν μαθητευόμενοι έπιστημονες και όχι σάν παρατηρητές. Γιά νά πετύχουν δύμας τά νέα προγράμματα ή Επιτροπή διαπίστωσε πώς τά σχολεία σ' άλλη περιοχή τήν Αμερική θύμπετε νά διαθέτουν φθηνά οργανα γιά τόν έξοπλισμό τών έργυστηρών τους. Η κίνηση πάντως σημείωσε μεγάλη έπιτυχία και σέ πάμπολλα σχολεία χρησιμοποιούνται τώρα οι νέες αυτές μέθοδοι.

Είναι φυσικό νά διερωτηθή κανένας πώς είναι δυνατό μ' ένα υποκεντρωτικό έκπαιδευτικό σύστημα δύπως αυτό τής Αμερικής νά μπορέση μιά μεταρρύθμιση νά έπηρεύση άλλη περιοχή. Δέν ύπάρχει άμφιβολία πώς τό άμερικανικό έκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται μέ μεγάλη ποικιλία τέσεων και μεθόδων. Παρόλο που άρκετές έκπαιδευτικές έχουν ύπαρχη σέ μεγαλύτερες, έξακολουθούν άκομα νά λειτουργούν είκοσι χιλιάδες τοπικά σχολικά συμβούλια, που διατηρούν σέ μικρό ή μεγάλο βαθμό τήν άνεξαρτησία τους στές περισσότερες πολιτείες. (Πρέπει έδω νά σημειώσουμε πώς στέ τελευταία είκοσι χρόνια ο άριθμός αυτός μειώθηκε κατά τριάντα χιλιάδες). Επιπλέον, ύπάρχουν πάνω άπό δύο χιλιάδες κολλέγια και πανεπιστήμια που τό έπιπεδο και ή φήμη τους ποικίλλουν. Τό άμερικανικό Γραφείο Παιδείας, που άποτελεί κλάδο τού Υπουργείου Υγείας, Παιδείας και Εύημερίας, λειτουργεῖ σάν συμβουλευτικό σώμα. Τό Γραφείο είναι έπισης έπιφορτισμένο μέ τήν διάθεση τών κονδυλίων που ψηφίζει τό Κογκρέσσο γιά έκπαιδευτικούς σκοπούς.

Πώς λοιπόν γίνουνται δεχτές οι μεταρρυθμίσεις; 'Υπάρχουν δυό τρόποι. 'Ο πρῶτος εἶναι ή προγραμματισμένη ἀλλαγή. Κορυφαῖοι ἐκπαιδευτικοί διεξιγουν μελέτες καὶ γνωστοποιοῦν τὰ πορίσματά τους. Παράδειγμα ή περίπτωση τοῦ Δρα Κόναντ. Στή μελέτη του 'Τέ' Αμερικανικά Σχολεῖα Μέσης Παιδείας Σήμερα", πού δημοσιεύτηκε τό I959, ὁ Δρ Κόναντ παρέθεσε ἔνα λεπτομερῆ κατάλογο τῶν βασικῶν ἀπαιτήσεων πού πρέπει νά διεκρίνουν ὅταν τὸ σχολεῖα μέσης παιδείας. Εἰσηγήσεις σάνι καὶ αὐτές ἀποτελοῦν συνήθως τά θεμέλια νέων προγραμμάτων, ὅταν φυσικά κερδίσουν τό ἐνδιαφέρον τῶν ἐκπαιδευτικῶν. Τό βιβλίο τοῦ Κόναντ οημείωσε ἔξαιρετική ἐπιτυχία.

'Ο δεύτερος τρόπος ἀλλαγῆς εἶναι ή θίση νέων νόμων. Τό πιό σημαντικό βῆμα πρός τήν κατεύθυνση αὐτή ἔγινε τό I958, ὅταν τό Κογκρέσσο θέσπισε νόμους γιά τήν βελτίωση τῶν προγραμμάτων διδασκαλίας τῆς γλώσσας, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν μαθηματικῶν. Στό χρόνια πού ἀκολούθησαν θεσπίσθηκαν νεοί νόμοι πού ἀφοροῦν ἐπιπλέον τῶν τριῶν τομέων πού ἀναφέρουμε τήν Ιστορίας, τήν ἀγωγῆ τοῦ πολίτη, τήν γεωγραφίας, τίς ξένες γλώσσες καὶ ἄλλα θέματα. 'Ο πρῶτος νόμος προνοοῦσε ἐπίσης γιά τήν παραπέρα ἐκπαίδευση τῶν δασκάλων. Οἱ νόμοι αὐτοί, χωρίς νά βασίζουνται στόν έξαναγκασμό, βοήθησαν στήν ἀφαρμογή ἀρκετῶν μεταρρυθμίσεων.

Τό βιβλίο τοῦ Κόναντ προκάλεσε πολλές συζητήσεις. Μιά ἀπό τίς εἰσηγήσεις πού ἔκανε ἡταν πώς τά προσόντα ἐνός δασκάλου ἐπρεπε ν' ἀξιολογοῦνται μέ βάση τήν πείρα του στό σχολεῖο καὶ ὅχι μόνο μέ βάση τά χρόνια πού πέρασε φοιτώντας σέ μιά σχολή, ὅπου ή κατάρτισή του εἶναι μᾶλλον θεωρητική παρέ πρακτική. Μ' ἄλλα λόγια ὁ Κόναντ θέλησε νά ἐφαρμόσῃ στήν παιδεία τό σύστημα πού ἀκολουθεῖται στήν ἰατρική. Οἱ προτάσεις του ἔγιναν δεχτές ἀπό μερικά ἐκπαιδευτήρια, παρέ τίς συζητήσεις πού προκάλεσαν.

'Η βελτίωση τῶν σχολικῶν προγραμμάτων ύπηρξε τόσο ρωγδαία πού οἱ φοιτητές τῶν κολλεγίων πολλές φορές ἐκφράζουν δυσαρέσκεια ὅταν τά μαθήματα πού παρακολουθοῦν συμβαίνει νά εἶναι καπνώτερα ἀπό τό ἐπίπεδο στό δποτο συνήθισμα φοιτώντας στά σχολεῖα μέσης παιδείας. "Ενας διευθυντής κολλεγίου εἶπε ψαρακτηριστικά: "Φοβάμαι πώς σύντομα οἱ φοιτητές τῆς αὔριον θά διαπιστώνουν πώς φοιτοῦν σέ κολλέγια τῆς χθές". Τό πρόβλημα εἶναι πώς τό υλικό πού διδάσκεται στίς τελευταῖς τάξεις τῶν σχολῶν μέσης παιδείας εἶναι σχεδόν παρόμοιο μέ κεῖνο τῶν πρώτων τάξεων τῶν κολλεγίψ. Οἱ φοιτητές ζητοῦν ν' ἀλλάξῃ αὐτή ή κατέσταση. Τό πανεπιστήμιο Μπέρκλεϋ τῆς Καλιφόρνιας γιά παράδειγμα ἔχει 27.500 φοιτητές. Παρέ τή μεγάλη φήμη πού ἔχει ἀποκτήσει τό πανεπιστήμιο αὐτό χάρη στά βραβεῖα Ηόμπελ πού δόθηκαν σέ μέλη τοῦ προσωπικοῦ του, τό πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζει εἶναι ή ἔξασφάλιση περισσοτέρων καθηγητῶν πού νά ἐπιφορτισθοῦν μέ τήν διδασκαλία τῶν νέων φοιτητῶν. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι πώς νεαρά πρόσωπα ἀναλαμβάνουν καθήκοντα βοηθῶν καθηγητῶν χωρίς νά διεθέτουν τήν ἀπαραίτητη πείρα." Οπως καὶ νῦν τό πρᾶγμα, συνεχῶς γίνουνται πειραματισμοί γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων αὐτῶν.

'Η αὕτη τοῦ ἀριθμοῦ τῶν φοιτητῶν πού συναχίζουν τίς σπουδές του στέ κολλέγια καὶ τά πανεπιστήμια εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τήν εἰσαγωγή ἐνός νέου θεσμοῦ - τοῦ θεσμοῦ τῶν κοινοτικῶν κολλεγίων, στό δποτα ή φοίτηση διαρκεῖ δυό χρόνια. 'Η Καλιφόρνια πρωτοστάτησε καὶ σ' αὐτό τόν τομέα. Στήν πολιτεία αὐτή λειτουργοῦν σήμερα ἔβδομηντα τρία τέτοια κολλέγια. Τά ~5% τοῦ πληθυμοῦ τῆς Καλιφόρνιας ζοῦν σέ περιοχές ὅπου ύπάρχουν κολλέγια. Τά νέου τύπου ἀνάτετα ἐκπαιδευτήρια ἰκανοποιοῦν αρεῖς κατηγορίες φοιτητῶν, ἐκείνους πού δέν ἐπιθυμοῦν νά διαθέσουν πάνω ἀπό δυό χρόνια γιά ἀνώτερες σπουδές, ἐκείνους πού προτίθενται νά συνεχίσουν τίς σπουδές τους γιά τέσσερα χρόνια καὶ ἐκείνους πού θέλουν ν' ἀποκτήσουν μιά τεχνική κατάρτιση. Στήν πολιτεία τῆς Καλιφόρνιας ή φοίτηση στά κολλέγια αὐτή εἶναι δωρεάν.

Οἱ ἔξελίζεις αὐτές εἶναι ἐνδιαφέρουσες. 'Η πιό σημαντική ἀλλαγή ὅμως στά τελευταῖα δυό χρόνια εἶναι ἄλλη. Τέ σχολεῖα, τά κολλέγια καὶ τά πανεπιστήμια μέρχισαν νά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στήν δημιουργίας μιᾶς κοινωνίας πού νά βασίζεται στίς ἀρχές τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Τόσο στήν προσπάθεια τῆς άμερικανικῆς κυβέρνησης νά καταπολεμήσῃ τή γνώχεια, δόσο καὶ στήν ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν φυλετικῶν διακρίσεων, ή παιδείας ἔχει ἀναλάβει ήγειτικό ρόλο.

‘Υπολογίζεται πώς ό νόμος γιά τήν καταπολέμηση τής φτώχειας που είσηγαγε διαδρόμος Τζόνσον έξουσιοδοτεῖ τήν χρησιμοποίηση τῶν 65% του συνόλου τῶν κονδυλίων που έγκριθηκαν μαζί με τό νόμο, για την εκπαιδευτικούς σκοπούς. Μέρος του ποσού αυτού θα διατεθῇ για τήν χρηματοδότηση τῶν κέντρων σωμάτων έργασίας, που θα λειτουργήσουν με τη συνεργασία σχολείων και διαφόρων βιομηχανιών. Τί κέντρα αυτά προσκοπούν στήν επιγγελματική εκπαίδευση νέων που είτε δέν γνωρίζουν καμιά τέχνη είτε τύ προσόντα τους δέν είναι μάρκετά για νά τους έξασφαλίσουν μιά μάκιοπρεπή έργασία.

‘Ο νόμος επίσης προνοεῖ τήν εφαρμογή προγραμμάτων γιά τήν ένσχυση τῶν κοινοτήτων που είναι κοινωνικά και οικονομικά καθυστερημένες. Γιά τήν επιτυχία τῶν προγραμμάτων αυτῶν θα συνεργασθούν δύσκαλοι, κοινωνικοί λειτουργοί, καθηγητές και πολίτες. ‘Ενα μέρος τά πειράματα που θα γίνουν είναι ή προσχολική εκπαίδευση παιδιών φτωχών οικογενεών που δέν μπορούν νά δώσουν στά παιδιά τους τή φροντίδα και τήν προσοχή που συνήθως απολαμβάνουν τά παιδιά που άνηκουν στή μεσαία τάξη. Πρόδομοι είναι προσπάθειες θά γίνουν γιά τήν προετοιμασία μιές άλλης κατηγορίας παιδιών. Μεγαλύτερες εύκαιριες πρέπει νά δοθούν στά παιδιά τῶν νέγρων γιά νά μπορέσουν, φοιτώντας σέ κολλέγια και πανεπιστήμια νά αναλάβουν τόν ρόλο που τους επιφυλάσσει ή κοινωνία μετά τά μέτρα που πήρε ή κυβέρνηση γιά τήν καταπολέμηση τῶν φυλετικῶν διακρίσεων. Γιά τόν σκοπό αυτό είσαγεται ξνα νέο πρόγραμμα υποτροφιῶν γιά παιδιά νέγρων.

Τέλος, ό νόμος που είσηγαγε διαδρόμος Τζόνσον φιλοδοξεῖ νά έξαλείψῃ τήν άνιστητα που χαρακτηρίζει τίς εκπαιδευτικές εύκαιριες στίς διάφορες πολιτείες. Σέ μερισμένες περιοχές οι κοινότητες δέν διαθέτουν τούς μέμπαριτητους οικονομικούς πόρους γιά νά βελτιώσουν τά εκπαιδευτικά τους συστήματα. ‘Ο Πρόεδρος Τζόνσον ζήτησε και πέτυχε μέπο τό Κογκρέσο τήν διάθεση ποσού I.3 διεκαπομμαρίων δολλαρίων κατά τήν διάρκεια του οικονομικού έτους 1965-66 γιά τήν καταπολέμηση αυτής τής άδικες. Τό ποσό αυτό θα κατανεμηθῇ με βάση τόν μέριθμό τῶν παιδιών τής κάθη περιοχής που προέρχουνται μέπο οικογένειες μέσο έτησιο είσοδημα κάτω τῶν δυό χιλιάδων δολλαρίων.

‘Ο νόμος γιά τήν ένσχυση τής παιδείας καλύπτει πολλούς τομεῖς. Μερικές μέπο τίς πρόνοιες του δέν μέσχολούνται μέ είδικά θέματα. Βασική επιδίωξη είναι ή ένσχυση τής παιδείας. Τά δημόσια σχολεία που θα εύεργετηθούν μέπο τό νέο νόμο θα είναι υποχρεωμένα νά υιοθετήσουν νέα προγράμματα που θα συντελέσουν στήν ζνοδο του ποιοτικού επιπέδου τους. Θά πρέπει νά χρησιμοποιούν τήν εκπαιδευτική τηλεόραση, νά έχουν καλύτερες υπηρεσίες ύγειας, νά παρέχουν προγεύματα στά παιδιά, νά διαθέτουν συμβουλευτικές επιτροπές. Οι πιό φτωχές περιοχές θα μπορέσουν νά φτιάξουν καλύτερα τό εκπαιδευτικό τους σύστημα μέ χρήματα που θα προέλθουν μέπο τίς πλούσιες πολιτείες.

‘Επιπλέον ό νόμος προνοεῖ τήν ζδρυση επικουρικῶν εκπαιδευτικῶν κέντρων, στά δύοια θα φοιτούν παιδιά τόσο δημοσίων δσο και ίδιωτικῶν σχολείων. Στά κέντρα αυτά θα έφαρμόζουνται τά νεώτερα εκπαιδευτικά συστήματα.

Θα πρόδιδε μέρεις και μέλαζονείς νά ισχυρισθῇ κανένας πώς ή παιδεία στήν Αμερική έχει λύσει δια τής τά προβλήματα. Κάθε μέλλο. ‘Οσο μεγαλύτερος γίνεται θ ρόλος που διαδραματίζει ή παιδεία στήν κοινωνική και οικονομική ζωή του πότου, τόσο περισσότερα προβλήματα παρουσιάζουνται.

‘Η νέα έξελιξη πάντως είναι πώς γιά πρώτη φορά οικονομολόγοι και νομοθέτες κτίζουν σέ στερεά θεμέλια τό μέλλον τής χώρας και τοποθετούν τίς βάσεις γιά τήν οικονομική άναπτυξη του έθνους μέ ξνα πρόγραμμα έπενδυσεων στόν τομέα τής παιδείας. ‘Η οικονομολογική και εκπαιδευτική αυτή άντιληψη άνεκαθεν χαρακτηρίζε τίς προσπάθειες τῶν υπανάπτυκτων χωρῶν. Τώρα έφαρμόζεται μέ τήν ζδια επιτυχία στίς πλούσιες, βιομηχανικές χώρες.